Учлмна статийка

ПОЛЕЗНО ЛИ Е ПЪЕНЕТО?

Който пее, уж не мисли.
Народна пословица

МНОГО професори, учени хора, на последъкъ установяват, че пѣенето е много полезно за човѣка. Тѣ твърдятъ, че когато човѣкъ пѣе, бѣлитѣ дробове правятъ най-добритѣ и полезни движения, като тѣзи движения, които правимъ съ стомаха си, когато играемъ гимнастика. Непрекъснато, презъ цѣлия ни животъ, бѣлитѣ дробове правятъ движение: разширяватъ се, когато вдишваме въздухъ, свиватъ се, когато издишваме.

Ученитѣ подкрѣпятъ, че тѣзи движения на бѣлитѣ дробове трѣбва да се развиватъ планомѣрно. Като най-добро срѣдство той намира пѣенето, свободно то пѣене съ отворени уста и ясенъ гласъ. Когато пѣемъ бавно цѣли ноти, слѣдъ всѣка такава нота, ние бързо и дълбоко вдишваме, за да поемемъ следующата такава нота. Ето, тукъ именно забелязваме бързото разширяване на бѣлитѣ дробове отъ вдишването, а бавното и постепенното свиване — отъ продължителнотонове. А въ музиката има различни тонове, едни се пѣятъ по-бързо, други по-бавно, а слѣдъ нѣкои се спираме веднага, или веднага почваме друга и пр. Всичко това съ полезни гимнастически упражнения на бѣлитѣ дробове.

Пъкъ и на всички е известно, че пѣенето облагородява сърцето и душата, кара ни да бѣдемъ по-добри и спокойни въ живота. Знаемъ отъ историята, какъ младото овчарче Давидъ пѣело и свирѣло на арфа своитѣ чудни пѣсни. Какъ всички се събирали да чуятъ кеговия приятенъ гласъ, и какъ тѣзи, които били лошо, съ мрачни мисли се успокоявали и ставали добри.

Между васъ, малкитѣ деца, има сѫщо така добри пѣци и пѣници. Когато тѣ излѣзатъ на детска забава да пѣятъ, всички ги слушаме при голѣма тишина, похваляваме ги и имъ ръкоплѣскаме.

Ето защо, деца, пѣенето е много полезно, както за здравето на хората, така сѫщо и за облагородяване на душата и сърцето. Трѣбва колкото се може повече да пѣемъ, само че не да пѣемъ силно съ крѣскане, а спокойно и приятно. И да се запомни добре: да се пѣе винаги на чистъ въздухъ.

Хубавитѣ пѣсни, които научаваме отъ нашитѣ учители, нѣка си ги пѣемъ и въ кѫщи! Ще бѫде приятно и полезно за здравето, когато ги пѣемъ, а за нашитѣ родители — радость и наслада.

Ал. Николовъ

КАКЪ ХОРАТА СЕ НАУЧИЛИ ДА ПИШАТЪ

Изъ книгата съ сѫщото заглавие отъ Ст. Кутиничевъ и Никола Нинетовъ, които наскоро излѣзе отъ печать въ изд. книгоиздателство „Аканѳ" — София.

ДНЕСЪ всички хора, отъ малкото дете до старецъ, знаятъ да пишатъ. Всѣки може бързо, ясно и разбрано да напише това, което мисли и което иска да каже на други хора, когато тѣ сѫ далечъ и не могатъ устно да се разбератъ.

На дали това е било така, отъ какъ сѫтъ сѫтуца? Дали преди много, много години хората сѫ знаели и можели да пишатъ и да се разбираятъ като сега?

Въ първитѣ и далечни времена хората не сѫ имали никакъвъ писмо и затова не сѫ знаяли да пишатъ. Тѣ сѫ били сѫщински диваци и сѫ живѣели сѫщо като животинитѣ. Това, което сѫ виждали, какъвто сѫ знаели и какъвто е станало около тѣхъ, се е предавало устно отъ човѣкъ на човѣкъ, отъ поколѣние на поколѣние. Съ никакви писмени знаци не сѫ можели и не сѫ знаели да се разбираятъ. Това е было много тежко за първобитния човѣкъ. Но съ течение на стотици и хиляди години той се е опиталъ да потърси начини и срѣдства и улеснени отношенията си съ своитѣ подобни, а сѫщо тъй и да остави по-тайни следи за следващитѣ поколѣния.

* *

Да видимъ сега, какво е било това старо писмо. Отначало то се е състояло само въ изпрашане на предмети. Тѣзи предмети изразявали, или напомнѣли нѣщо. Така, напримѣръ, ако главатарятъ на дадено племе, това изразявало, че му обявява война. Самиятъ предметъ представлявалъ писмо. Съ такова писмо сѫ си служили северо-американскитѣ индийци. Употрѣбявали сѫ разнообразни морски черупки. Изглеждали, пробивали и нанизвали на въжи по няколко въ редица черупки и образували нѣщо като четиреъгълна продълговата плетка. Соредъ наредениятото и цвѣта на черупкитѣ било и това, което е трѣбвало да се съобщи. Бѣлитѣ черупки означавали миръ, гостолюбие, чистосвѣтѣ — заплашване, война. Долната картинка представлява едно такова писмо.

Индийско писмо

Съ постепенното развитие на народитѣ сѫ измѣнили и подобрили начинитѣ на писане. Следъ предметитѣ човѣкъ започналъ да си служи съ образи. Вмѣсто да праща предмети, той начертавалъ, или рисувалъ на камъкъ или дърво тѣзи образи.

Втората картинка представлява едно такова писмо, съ което се иска да се водятъ преговори за миръ.

Третата картинка е мексиканско писмо, което е по-съвършенствувано, отъ предишното.

Тия два начина на писане сѫ били много трудни. За това хората се опитали да ги измѣнятъ. И сполучили. Вмѣсто да рисуватъ образа на предмета, тѣ сѫ измислили известенъ знакъ, който е означавалъ нѣщото на предмета. Съ такова писмо сѫ си служили старитѣ китайци. То се състоило отъ около 25,000 писмени знаци. За да се научи единъ китаецъ да пише, трѣбвалъ 35 години. Значи, какъ нашитѣ деца. У насъ още въ края на годината първачетата научаватъ тоза.

Преговори за миръ

Мексиканско писмо

Китайско писмо

Друго старо писмо, подобно на китайското, е било клинообразното. То се е начерчало така, защото се състоило отъ разни линии и черти, които имали форма на клинове или гвоздей. Пишело се е отъ лѣво къмъ дѣсно.

Клинообразно

Писменитѣ знаци на египтянитѣ — най-старитѣ народъ, който познава историята — се наричали иероглифи. Тѣ били изображение фигуритѣ на разни животни, хора въ различни положения, части отъ човѣшкото тѣло, растения, звезди, оружия и други. Тѣ сѫ служили твърде много за надписи върху надгробни плочи. Затова се и наричали иероглифи, което значи: „свещени знаци"

Иероглифни знаци

Описанитѣ до сега писма сѫ били много мѫчни и не всѣкиго е можелъ да си служи съ тѣхъ. Минали много, много години: Хората забелязали, че човѣшкитѣ говорѣ се състои отъ няколко само гласа — звукове. И се помислили, ако за всѣки звукъ се измислѣри известенъ знакъ, не ще ли може да се съединятъ и да образуватъ дума? И, наистина, това сторили старитѣ финикийци — единъ силенъ и ученъ народъ — преди няколко хиляди години. Тѣ измѣрили азбуката.

Финикийска азбука

Отъ финикийската азбука си послужили по-нататъкъ вече и другитѣ народи. Всѣки народъ съобразно съ езика, е създалъ своя азбука. Така сѫ се сѫздали днешнитѣ азбуки на разнитѣ народи по земного кѫлбо.

Първи възпріели финикийската азбука старитѣ гърци. Гръцката азбука била два вида. Отъ единъ произлѣзла днешната гръцка азбука, а отъ другата — италианската или латинската. По-после, отъ гръцката азбука се образувала славянската, а отъ латинската — азбукитѣ на всички европейски народи: французи, германци, англичани, испанци, португалци, италианци и др.

Старо гръцко писмо

Славянската, или така наречената старобългарска азбука, е сѫздадена отъ гръцката отъ двамата братя св. св. Кирилъ и Методий, въ честь на които ние устройваме на 24 май всѣка година всенародно празднество.

Св. Кирилъ